

สถานการณ์แรงงานข้ามชาติ ฉบับที่ 3

20 พฤษภาคม 2564

สถานการณ์แพร่ระบาดโควิด 19 ในกลุ่มประชากรข้ามชาติยังเกิดขึ้นต่อเนื่อง ล่าสุดมีรายงานข่าวว่ามีคลัสเตอร์ใหม่ที่อำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ พบผู้ติดเชื้อกว่า 142 ราย ในพื้นที่กรุงเทพมหานครแคมป์คนงานก็มีรายงานว่าพบผู้ติดเชื้อจำนวน 196 ราย นอกจากนี้มีรายงานตัวเลขผู้ติดเชื้อโควิด 19 ในห้องกักจำนวน 21 คน และในจำนวนนี้เป็นกลุ่มประชากรข้ามชาติที่ไม่มีสัญชาติในห้องกักจังหวัดสงขลามากถึง 20 คน จำนวนผู้ติดเชื้อในกลุ่มประชากรข้ามชาติยังไม่มีรายงานตัวเลขที่แน่นอน ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากปัญหาเรื่อง Data dictionary ที่เปิดให้มีการกรอกข้อมูลเป็น tex แต่ไม่มีเจ้าหน้าที่ update ข้อมูลที่ทันต่อสถานการณ์

จากสถานการณ์แพร่ระบาดข้างต้นทำให้หลายพื้นที่ออกมาตรึงการควบคุมโรคในกลุ่มแรงงานข้ามชาติอย่างเข้มงวด เช่น จังหวัดเชียงใหม่ประกาศมาตรการควบคุมแรงงานข้ามชาติ 3 สัญชาติ พม่า ลาว กัมพูชา ที่มาจากพื้นที่สีแดงเข้มห้ามเข้าจังหวัดเชียงใหม่ ผลกระทบจากมาตรการควบคุมโรคยังลามไปถึงเรื่องจากจดทะเบียนการเกิดของเด็กข้ามชาติที่ยังไม่สามารถดำเนินการได้เนื่องจากความล่าช้าในการดำเนินการของเทศบาล โดยพบว่าพื้นที่จังหวัดสมุทรสาครแรงงานข้ามชาติที่คลอดบุตรในเดือนเมษายนยังไม่สามารถแจ้งเกิดได้และมีคิวยาวถึงเดือนพฤศจิกายนทำให้แรงงานข้ามชาติไม่สามารถใช้สิทธิในการเบิกคืนค่าใช้จ่ายในการคลอดบุตรรวมถึงเงินสงเคราะห์บุตรได้ อีกมาตรการสำคัญที่ออกมาในช่วงนี้ คือ กรมการจัดหางานออกยาแรงโดยมีหนังสือถึงผู้ว่าราชการจังหวัดทั่วประเทศเมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม 2564 สั่งการให้บังคับใช้พระราชกำหนดในสถานการณ์ฉุกเฉินอย่างเข้มงวดและให้รายงานการตรวจสอบ ปรึษาปรึาม จับกุมและดำเนินคดีต่อผู้ประกอบการและแรงงานที่ทำงานผิดกฎหมาย ซึ่งมาตรการดังกล่าวอาจจะย้อนแย้งกับมติคณะรัฐมนตรีฉบับวันที่ 26 มกราคม 2564 ที่ยังอยู่ในระหว่างการผ่อนผันและการขยายระยะเวลาการตรวจโรค และอาจจะมีแรงงานข้ามชาติที่ตกงานหรือเนื่องจากภาวะเศรษฐกิจตกต่ำเนื่องจากวิกฤติโรคระบาด และในระยะเวลาอันใกล้จะมีกลุ่มแรงงานข้ามชาติหลายกลุ่มที่สถานะทางกฎหมายจะสิ้นสุดลง เช่น

- กลุ่มที่ถือบัตรประจำตัวผู้ที่ไม่ใช่สัญชาติไทย (บัตรสีชมพู) ที่จะหมดอายุในวันที่ 30 กันยายน 2564
- กลุ่มตามมติคณะรัฐมนตรีฉบับวันที่ 20 สิงหาคม 2562
- จะมีกลุ่มที่ทยอยหมดอายุเพิ่มขึ้นอีก คือ แรงงาน MoU ที่จะครบ 4 ปีหลัง 31 ธันวาคม 2564 และ

- ตามด้วยกลุ่มแรงงานที่ขึ้นทะเบียนตามมติคณะรัฐมนตรีฉบับต่างๆที่จะหมดอายุในวันที่ 30 มีนาคม 2565

แรงงานข้ามชาติเหล่านี้ที่จะได้รับผลกระทบจากแนวทางการควบคุมโรคระบาดที่ชาติวิสัยทัศน์ในการแก้ไขปัญหาระบบนี้

แรงงานข้ามชาติจะได้วัคซีนหรือไม่?

มีรายงานอย่างไม่เป็นทางการว่ารัฐบาลมีนโยบาย “คนในแผ่นดินไทยฉีดได้หมด” ซึ่งรวมถึงกลุ่มประชากรข้ามชาติ แรงงานข้ามชาติ ผู้ลี้ภัย กลุ่มคนไร้รัฐไร้สัญชาติ หรือกลุ่มที่ไม่มีเอกสารระบุตัวตนทางกฎหมายด้วย อย่างไรก็ตามปัจจุบันรัฐได้ออกแอปพลิเคชัน “หมอพร้อม” เพื่อให้ประชาชนลงทะเบียนออนไลน์ในการจองฉีดวัคซีนฟรีที่รัฐบาลจัดหา แต่พบว่ายังมีข้อจำกัดเรื่องการลงทะเบียนอันเนื่องจากปัญหาเชิงเทคนิค นอกจากนี้ ปัจจุบันแอปหมอพร้อมจำกัดให้ลงทะเบียนเฉพาะกลุ่มเสี่ยง คือ ผู้สูงอายุ กลุ่มมีโรคประจำตัว คนที่มีน้ำหนักเกินมาตรฐาน เท่านั้น และกลุ่มประชากรข้ามชาติยังไม่สามารถลงทะเบียนผ่านแอปนี้ได้ นอกจากการลงทะเบียนเพื่อรับวัคซีนผ่านแอปหมอพร้อมแล้ว รัฐบาลยังมีนโยบายให้แต่ละโรงพยาบาลบริหารจัดการด้วยตนเองได้ด้วย เช่น อาจจะใช้ระบบ QR code หรือการ walk in เป็นต้น

นอกจากปัญหาเรื่องการจัดการให้ประชาชนเข้าถึงวัคซีนแล้ว MWG พบว่าอุปสรรคสำคัญอีกประการในการเข้าถึงวัคซีนในกลุ่มแรงงานข้ามชาติ คือ เรื่อง ล่าม ในภาษาของแรงงานข้ามชาติ ทั้งภาษาพม่าและกัมพูชา ด้วย

ปัจจุบันแรงงานข้ามชาติสามารถลงทะเบียนเพื่อรอวัคซีนโควิด 19 ได้แล้ว ตามลิงค์นี้

<https://vaccinecovid19.cra.ac.th/VaccineCOVI.../content/home> แบบฟอร์มตามลิงค์ยังเป็นฟอร์ม

เฉพาะภาษาไทย และมีรายงานจากสมาชิก MWG ว่ามีแรงงานข้ามชาติทดลองลงทะเบียนแล้วแต่ยังไม่สำเร็จ อย่างไรก็ตามก็ดีวัคซีนที่ประเทศไทยจะให้บริการแก่ประชาชน ณ ปัจจุบัน มี 2 ยี่ห้อ คือซิโนแวคและเอกสตราซิโนก้า และทั้งสองยี่ห้อนี้มีข้อมูลว่าสามารถลดความรุนแรงของการติดเชื้อและลดความเสี่ยงที่จะเสียชีวิตได้ในปริมาณที่สูงมาก แต่เนื่องจากข้อจำกัดที่ประชาชนไม่สามารถเลือกยี่ห้อ/ประเภทของวัคซีนได้ด้วยตนเอง จึงขอให้ทุกท่านศึกษาข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือก่อนรับวัคซีนให้รอบด้าน